

(29 марта-2 апреля 2010, Уфа). Челябинск: Изд-во ЮУрГУ.
– 2010. – С. 606-610.

УДК 687.13.01

Оксана Гончарова
(Харків, Україна)

ДИЗАЙН-АСПЕКТИ ПРОЕКТУВАННЯ СУЧАСНОГО ОДЯГУ ДЛЯ ДІТЕЙ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ В СТИЛІ «ФЕНТЕЗІ»

В статті проаналізовано поняття стиль «фентазі» стосовно до одягу, зокрема й до дитячого одягу. Розглянуто основні особливості використання та прояву стилю «фентазі» в сучасному одязі для дітей підліткового віку. Виявлено основні модні напрями сучасного дитячого костюму.

Ключові слова: стиль; мікростиль; дитячий одяг; костюм; молодіжний одяг; Family style.

В статье проанализированы понятия стиль «фэнтази» применительно к одежде, в том числе и к детской одежде. Рассмотрены основные особенности использования и проявления стиля «фэнтези» в современной одежде для детей подросткового возраста. Выявлены основные модные направления современного детского костюма.

Ключевые слова: стиль; микростиль; детская одежда; костюм; молодежная одежда; Family style.

The article analyzes the concept of style "Fantasy" in relation to clothing, including to children's clothing. The main features of the use and display of style "Fantasy" in modern clothing for adolescent children. The basic directions of modern fashion children's costumes.

Keywords: style; mikrostyl; children's clothing; suit; youth clothing; Family style.

**Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної заочної конференції
«Дизайн-освіта майбутніх фахівців: теорія і практика»**

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. В останній час спостерігається стрімкий розвиток ринку дитячого одягу, який стає цілою індустрією. На жаль, цей розвиток стимулюється потоком товарів іноземних виробників, тобто український ринок дитячого одягу є переважно ринком імпорту. Сучасні батьки, обираючи одяг для дітей, сьогодні вже замислюються не тільки про практичність одягу, але й звертають увагу на естетичні показники виробів, різноманітність асортименту, відповідність модними тенденціями. А вітчизняні виробники не в змозі відповісти в повному обсязі на запити споживачів. Рішення даної проблеми, крім підвищення ефективності українського виробництва дитячого одягу, забезпечить зростання задоволеності не тільки групи батьків, а молоді одягом високого естетичного, образного й функціонального рівня якості.

Аналіз досліджень і публікацій. Фахівці швейної промисловості різних країн займаються практичним вирішенням питань вдосконалення процесу проектування та виробництва виробів дитячого одягу. Великий внесок зроблено наступними вченими: Коблякова Е.Б., Бескоровайна Г.П., Куренова С.В., Закревська М.Г., Черемних А.І., Козлова Т.В., Козлова Е.В., Музалевська Ю. Е., Злачевська Г.М. [1 – 6]. Особливий наголос вони роблять на необхідності розширення асортименту дитячого одягу, що володіє високим рівнем комфортності та модному дизайну.

Постановка мети та завдання. Метою даної статті є ознайомлення з основними напрямками модних тенденцій дитячого костюму та особливостями використання фантазійного стилю в сучасному одязі підлітків.

Для досягнення поставленої мети були поставлені наступні завдання:

- розглянути поняття стилю;
- вивчити характеристику фантазійного стилю одягу;
- ознайомитись з тенденціями дитячої моди;

*Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної заочної конференції
«Дизайн-освіта майбутніх фахівців: теорія і практика»*

- ознайомитись з вимогами до асортименту, комплектності і зовнішньому вигляду дитячого одягу підліткової групи;
- виявити особливості використання стилю «фантазі» в сучасному одязі підлітків.

Виклад основного матеріалу. Беззаперечно те, що людина знаходиться в тісному взаємозв'язку з навколишнім середовищем. Одяг є важливою складовою цього предметного оточення, здійснюючи істотний вплив на власника одягу через формування його світосприйняття, розвиток характеру, морально-етичних якостей, естетичного смаку та культури. Стверджують, що біологічний вік не важливий для виховання почуття смаку та вишуканості, однак, необхідно наголосити, що бажано залучати до світу краси та стилю з дитинства.

Оскільки було порушено поняття стилю, необхідно окреслити варіанти його тлумачення. Під стилем розуміють сукупність ознак та прийомів, які характеризують різні види мистецтва певного часу, напряду або індивідуальну манеру творця. Поняття «стиль» по відношенню до одягу має наступне трактування: образне рішення костюму за допомогою елементів, які відрізняються художньою та пластичною однорідністю [2]. Модні тенденції розповсюджуються вже в межах стилів. І якщо мода панує відносно недовго, то тематика стилю розкривається дизайнерами більш повільно. Базовими стилями одягу є класичний, романтичний, фольклорний та спортивний. В середині кожного базового стилю утворюються мікростилі та напрямки. Фантазійний як ретро та вінтаж є мікростилями романтичного стилю. Зупинимось на особливостях саме фантазійного стилю, він же стиль «фантазі».

Головними рисами фантазійного стилю є асиметричність й складність крою, різноманітність тканин, поєднання кількох силуетів, екстравагантність моделей, яскраві і оригінальні аксесуари. Образи стилю «фантазі» наповнені таємницею і загадкою, вони несуть певну нереальність, сюрреалістичність,

казковість, дивність, міфічність і сміливість. Силуети фантазійного стилю можуть бути незвичайними, насиченими конструктивними та конструктивно-декоративними елементами. Фантазійний стиль відрізняється, ускладненим кроєм, використанням найрізноманітніших деталей, незвичайними формами, інколи асиметричними.

Переважно одяг стилю «фантазі» образного та сценічного навантаження або одягу святкового й вечірнього призначення. Характерна велика різноманітність оздоблення і кольорів. В якості декоративних рішень використовуються вставки з тканин-компаньонів, камені, стрази, паетки, бісер, вишивка, банти, шнури, ланцюжки та стрічки. Використовуються різноманітні тканини: атлас, мереживо, оксамит, парча, шкіра, шифон, органза, шовк, бавовна.

Костюм фантазійного стилю відзначається нестандартними, сміливими прийомами як конструктивного формоутворення, так і декоративного оздоблення. А розширення кола застосування «фантазі» ведеться в двох варіантах: більш стриманому – жіночному напрямку та екстравагантному зухвалому напрямку.

Асортимент жіночного напрямку в основному представлений сукнями-футлярами, спідницями, жакетами та блузами. Його можна впізнати по тканинах незвичайної фактури або з відливом: атласу, оксамиту, кашемір, щільного шовку, шифону, гіпюру, тонких вовняних тканин. Весь одяг з чіткими кордонами ліній і ідеальними пропорціями, драпіровками, витонченими вишивками та мереживом. В кольоровій гамі переважають приглушені пастельні тони, так і контрастні кольори.

Екстравагантний напрямок стилю «фантазі» відображає динамічність і нестримність, що проявляється в усьому: тканинах, кольорах, фасонах. В цьому напрямку використовуються силуети, що підкреслюють лінії фігури. Одяг декорується хутром, стразами, люрексом, мереживами. Колірна гамма – контрастна, яскрава, помітна: чорний та його комбінації з червоним і білим

або варіації насичених кольорів (ультрамарину, фіолетового, шоколадного)[8].

В останній час підвищену увагу займає питання розвитку вітчизняної дитячої моди. Головним її осередком є молодіжний костюм для підліткової групи.

Підлітки є найбільш вразливою суспільною одиницею в силу фізіологічного та психологічного становлення, бурхливого розвитку організму. Під впливом біологічних та соціальних чинників відбувається орієнтація підлітка в нормах поведінки, ідеалах, інтересах. Підліткова орієнтація відбувається також і в одязі: вибір припадає лише на окремі силуети або асортимент, певний стиль або кольори. Активне та різнобічне життя підлітка вимагає наявності сформованого індивідуального гардеробу.

Образне рішення одягу для підліткової групи становить чималі труднощі. При його моделюванні одягу необхідно зберегти образ юності формами костюма, самою системою його організації висловити притаманні підліткам загальний динамізм їх натури, безкомпромісність, орієнтацію на ідеали суспільства і ідеальний образ, цілеспрямованість, не позбавлену максималізму[1,4,6].

Сьогодення дитячої моди характеризується новим підходом до проектування одягу. Існують як найменше два варіанти нових тенденцій: по-перше, перенесення образів з «дорослої» моди в дитячу – копіювання одягу для дорослих, по-друге, поява Family style. Копіювання моди дорослих є більш звичним прикладом навіть на теренах вітчизняної моди на відміну від Family style. Останній має багато можливостей для сучасного одягу підлітків щодо втілення художньо-образних та стильових особливостей:

1. Абсолютно однакові речі для кожного члена сім'ї;
2. Вироби однакові за стилем, але різних за марки і бренду;
3. Різні вироби, але абсолютно однакові аксесуари: капелюшки, окуляри, рукавички, взуття;

*Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної заочної конференції
«Дизайн-освіта майбутніх фахівців: теорія і практика»*

4. Гармонія кольору – різні вироби і аксесуари, різні матеріал і фактура, але кольори повинні бути максимально схожі;

5. Однотонний одяг з однаковими принтами: футболки, майки, туніки, піжами з однаковими картинками або написами;

6. Існує особливий Family style – одяг для домашніх улюбленців або ляльок в стилі їх власників.

Якщо розглядати існуючі стилі сучасного костюму, з упевненістю можна стверджувати, що вони є характерними і для дитячого одягу, зокрема підліткового. Особливо це простежується в умовах виробництва зменшених варіацій дорослих моделей для дітей або пристосування до сімейного стилю. Як копіювання «дорослої» моди, так і поява Family style, на нашу думку, є позитивним явищем стосовно розповсюдження культури молодіжного одягу. При цьому можуть змінюватись стильові акценти та певні переваги в костюмі дорослих або дітей. Стиль «фантазі» не є виключенням. Завдяки своїй сюрреалістичності він користується великою популярністю у молоді, яка прагне виділитися із загальної маси.

Якщо оцінювати характерні особливості прояву фантазійного стилю в сучасному одязі підлітків, можна виділити наступні особливості:

1. Велика роль образності, джерелом якої є належність до субкультур, молодіжних рухів, певні вподобання в мистецтві (переважно кіно, музика, література), зацікавленість езотерикою та віруваннями. Спостерігається застосування стилю «фантазі» в одязі підлітків через значну їх ангажованість популяризованими кінострічками та мультфільмами про надлюдей та надможливості, різних істот потойбічного світу, магів та чарівників («Месники», «Трансформери», «Люди-Х», «Надприродне», «Щоденники вампіра», «Малефісента», «Повелитель стихій», «Учень чаклуна», «Країна фей» тощо). Результатом стає поява в межах фантазійного стилю багатьох течій: «барбі», «фея», «бебі-дол», «аніме»;

2. Сміливі форми і пропорції, основні силуети такі, що щільно прилягають, або розширені з елементами вільних форм (драпіровки, складки, волани, деталі-кльош);

3. Найчастіше при виготовленні молодіжної одягу фантазійного стилю використовується трикотаж. Надзвичайна популярність трикотажних матеріалів зумовлена можливістю відтворювати пластичні особливості форм різної складності. Перевагами є широкий вибір переплетень, щільності, декоративних рішень та кольорової гами. Для підліткового одягу окремо потрібно зазначити практичність та комфортність під час експлуатації цього матеріалу, його варіативність для одягу різних сезонів та призначення;

4. Переважно стиль «фантазі» поєднує в одній моделі декілька різних матеріалів, які контрастні або ньюансні за кольором або фактурою.

5. Підліткове «фантазі», як правило, – це рішення моделей художніх систем гарнітур, ансамбль або комплект. Поширена багатошаровість моделей, складання образу з декількох речей, інколи не поєднаних за матеріалами або призначенням;

6. Велика роль приділяється естетичним характеристикам одягу, підвищена декоративність. Цікаві прийоми надання фантазійності молодіжного одягу досягається застосуванням фурнітури: «блискавки», кнопки, блочки, ланцюги, нашивки, каміння, стрази, бісер, шипи. Вони є головним атрибутом молодіжного стилю.

7. Переважають яскраві кольори, багатство принтів та різноманітних зображень (тут спостерігається взаємозв'язок фантазійного стилю зі стилем поп-арт). Зображення знову ж таки змінюються під впливом моди: герої фільмів, символічні написи, графіті, тварини тощо.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Підсумовуючи, необхідно зазначити наступне. На основі аналізу особливостей молодіжного одягу встановлено, що в ньому в більшій мірі знаходять своє відображення стилі, характерні для одягу дорослих, а також створюються мікростилі,

характерні тільки для дитячого одягу. Для підліткової вікової групи при виборі напрямку одягу значущою є: у 80% думка референтних груп (друзів, сім'ї), в 20% – особисті враження. А під модним одягом переважно розуміється той, який носить більшість з оточення підлітка.

Фантазійний стиль значно поширюється серед підлітків завдяки яскравості та нестандартним конструктивно-декоративним прийомам, можливості бути «не як всі». Характеризується молодіжне «фантазі» динамічністю форм та силуетів, нестандартними прийомами крою часто асиметричного, багатою палітрою кольорів та фактур, підвищеною декоративністю. Фантазійний стиль підліткового костюму ймовірніше за все – це стиль «на межі»: на межі казки та реальності, на межі минулого та майбутнього, на межі переходу в інший стиль (авангард, кежуал, поп-арт та навіть в чистий романтичний або фольклорний).

Значимість роботи полягає в тому, що її результати можуть бути використані виробником дитячого одягу та споживачами. Питання порушені статтею можуть слугувати базою для подальших досліджень в області підвищення естетичної якості одягу молоді та вдосконалення процесу проектування вітчизняними підприємствами швейної промисловості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бескоровайная Г.П. Проектирование детской одежды: учеб. пособие / Г.П. Бескоровайная, С.В. Куренова. - М.: Академия: Мастерство, 2002. – 96 с.: ил.
2. Закревская М.Г. Шьем детям сами. Конструирование, моделирование и технология детской одежды (Оформл. А.Самосюка) / Г.М. Закревская — Новосибирск: СО «ДЛ», 1991. — 128 с, ил.
3. Злачевская Г.М. Современная детская одежда. Генетика индивидуального кроя / Г.М. Злачевская. — М.: ЗАО Издательство Центрполиграф, 2013. — 317 с., ил. — (Мастер-класс).
4. Козлова Т.В. Моделирование и художественное оформление женской и детской одежды: Учеб. для спец. учеб. заведений / Козлова Т.В., Рытвинская Л.Б., Тимашева З.Н. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Легпромбытиздат, 1990. – 320 с.; ил.

5. Музалевская Ю.Е., Козлова Е.В. Понятие «стиль» в вестиментарной моде. Особенности употребления различных стилей в современном детском костюме [Электронный ресурс] / Ю.Е. Музалевская, Е.В. Козлова // Техничко-технологические проблемы сервиса. – 2012. – №3. – Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/ponyatie-stil-v-vestimentarnoy-mode-osobennosti-upotrebleniya-razlichnyh-stiley-v-sovremennom-detskom-kostyume#ixzz3aewLuvUC>
6. Черемных А.И. Основы художественного проектирования одежды / А.И. Черемных. – М.: Легкая индустрия, 1968. – 220 с.
7. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://fusion-of-styles.ru/fantazijnyj-stil/>
8. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://kreativmoda.ru/glamur/barbie-girl-obrazy-detstva/>

УДК 745/749

Наталія Лазаренко
(Слов'янськ, Україна)

ХУДОЖНЬО-ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ПРЕДМЕТНОМУ ДИЗАЙНІ

Дизайн фактично проникає у всі сфери життя розвинутих країн і стає неодмінним компонентом масової та елітарної культури, тому його вважають творчістю майбутнього.

Сучасні принципи дизайну - поєднання в цілісній структурі і гармонійній формі всіх суспільно необхідних якостей об'єкта, що проектується. Основними робочими категоріями дизайнерського проектування є образ, функція, морфологія, технологічна форма, естетична цінність. Здійснення ідеї створення цілісного об'єкта потребує глибокого знання основних законів і тенденцій розвитку економіки, виробництва, споживання, а також розуміння духовних потреб суспільства. Тому дизайн базується на наукових основах моделювання об'єкта, поєднує наукові принципи з художніми в проектному образі і знаходить застосування в інших галузях суспільної діяльності - це так званий соціальний дизайн [1].

*Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної заочної конференції
«Дизайн-освіта майбутніх фахівців: теорія і практика»*